

Саветодавна комисија за људска права

ТСС зграда Д-12, седиште мисије УНМИК-а, Приштина, Косово, електронска пошта hrar-unmik@un.org, телефон +381 (0)38 504 604 локал 5182

ОДЛУКА

Датум усвајања: 10. мај 2012. године

Предмет бр. 124/09

Милуша ЈОШАНОВИЋ

против

УНМИК-а

Саветодавна комисија за људска права, на заседању одржаном 10. маја 2012. године, уз присуство следећих чланова:

г. Марека НОВИЦКОГ, председавајућег
г. Пола ЛЕМЕНСА
гђе Кристин ЧИНКИН

Уз помоћ
г. Андреја АНТОНОВА, извршног службеника

Узевши у обзир изнад поменућу жалбу, уложену сагласно члану 1.2 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12, од 23. марта 2006. године о оснивању Саветодавне комисије за људска права,

Након већања, одлучила је следеће:

I. ПОСТУПАК ПРЕД КОМИСИЈОМ

1. Жалба је уложена 7. априла 2009. године и уписана је 30. априла 2009. године.
2. Дана 3. новембра 2009. године, Комисија је од жалиоца затражила додатне информације. Није добијен никакав одговор.
3. Дана 8. децембра 2010. године, а затим и 20. априла 2011. године, Комисија је поново упутила жалиоцу захтев за додатне информације. Жалилац је одговорила 20. октобра 2011. године.
4. Дана 8. новембра 2011. године, Комисија је проследила предмет Специјалном представнику Генералног секретара (СПГС) како би добила примедбе УНМИК-а на прихватљивост предмета.

5. Дана 13. децембра 2011, УНМИК је доставио свој одговор.

II. ЧИЊЕНИЦЕ

6. Жалилац је супруга г. Крунислава Јошановића.
7. Жалилац наводи да је њен супруг отет 10. или 11. јуна 1999. године од стране непознатих особа у области Орлане, у општини Подујево. Жалилац наводи да је г. Јошановић напустио своју кућу поподне 10. јуна 1999. године како би посетио стрица, и више се није вратио кући. Два дана касније, породица је наводно обавештена да је г. Јошановић отет од стране чланова Ослободилачке војске Косова. Он до данас није пронађен.
8. Жалилац наводи да је нестанак г. Јошановића пријављен „свим надлежним институцијама“, укључујући Црвени крст Југославије, Међународни комитет Црвеног крста (МКЦК), Министарство унутрашњих послова Србије и Међународног тужиоца Окружног јавног тужилаштва у Приштини. Жалилац тврди да није добила никакву повратну информацију од стране релевантних институција у вези са напредовањем истраге.
9. МКЦК-ов захтев за проналажење г. Јошановића још увек је отворен. Такође, његово име се налази у бази података коју води Канцеларија УНМИК-а за нестала лица и судску медицину. Име г. Јошановића такође се налази на листи несталих особа, коју је МКЦК проследио полицији УНМИК-а дана 11. фебруара 2002. године.
10. Дана 9. децембра 2008. године, одговорности УНМИК-а у области полиције и правосуђа на Косову су престале, а мисија владавине права Европске уније на Косову (ЕУЛЕКС) преузела је пуну оперативну контролу у области владавине права, након саопштења председника Савета безбедности Уједињених нација, 26. новембра 2008. године (S/PRST/2008/44), којим се поздравља даље ангажовање Европске уније на Косову. Између 9. децембра 2008. и 30. марта 2009. године, сви списи кривичних предмета које су поседовали Одељење правде и полиција УНМИК-а предати су ЕУЛЕКС-у.

III. ЖАЛБА

11. Жалилац се жали на УНМИК-ов наводни пропуст да ваљано истражи нестанак њеног мужа. Она се такође жали на душевну бол и патњу наводно проузроковане њој и њеној породици овом ситуацијом.
12. Комисија је мишљења да се може сматрати да жалилац указује, тим редоследом, на повреду права свог супруга на живот, загарантованог чланом 2 Европске конвенције о људским правима (ЕКЉП), као и на повреду свог права у смислу забране нечовечног и понижавајућег поступања, загарантованог чланом 3 ЕКЉП.

IV. ПРАВО

13. Пре него што почне да разматра меритум предмета, Комисија мора прво да одлучи да ли да прихвати предмет, узимајући у обзир критеријуме прихватљивости из чланова 1, 2 и 3 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12.

Наводно кршење члана 2 ЕКЉП

14. Жалилац се жали, у суштини, на недостатак адекватне кривичне истраге у вези са отмицом њеног супруга.
15. У својим коментарима, СПГС нема примедби на прихватљивост овог дела жалбе.
16. Комисија је мишљења да жалба везана за члан 2 ЕКЉП покреће озбиљна чињенична и правна питања, чије би разрешење требало да зависи од процене меритума. Према томе, Комисија закључује да овај део жалбе није очигледно неоснован у смислу члана 3.3 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12.
17. Нису установљени други разлози на основу којих би овај део жалбе био проглашен неприхватљивим.

Наводно кршење члана 3 ЕКЉП

18. Жалилац наводи душевну бол и патњу које су проузроковане њој и њеној породици околностима везаним за нестанак њеног супруга.
19. У својим коментарима, СПГС тврди да, иако жалилац наводи да је претрпела душевну бол и патњу због поменутог нестанка, не постоје изричито наводи да је одговор УНМИК-а на нестанак г. Јошановића проузроковао тај страх и патњу. Због тога је овај део жалбе неприхватљив као очигледно неоснован.
20. Комисија се позива на судску праксу Европског суда за људска права која се тиче питања да ли се чланови породице нестале особе могу сматрати жртвама поступања које је супротно члану 3 ЕКЉП којим се забрањује нечовечно поступање. Европски суд прихвата такву могућност, што зависи од постојања „нарочитих чинилаца који доводе до тога да патња коју преживљава [члан породице] добије димензију и одлике различите од емоционалне туге каква се може сматрати неизбежном код особа које су у сродству са жртвом озбиљног кршења људских права“. Суд даље сматра да „у пресудне елементе спадају непосредност крвног сродства, конкретне околности везане за породични однос, мера у којој је члан породице био сведок предметних догађаја, ангажованост члана породице у покушају да прикупи информације о несталој особи и начин на који су надлежни органи одговорили на такво распитивање“. Суд такође наглашава „да суштина те повреде не лежи толико у чињеници да је члан породице нестао, већ се односи на реакције и ставове надлежних органа на насталу ситуацију након што им је предочена“ (видети нпр. Европски суд за људска права (ЕСЉП) (Велико веће), *Чакићи против Турске*, бр. 23657/94, пресуда од 8. јула 1999, § 98, *ЕКЉП*, 1999-IV; ЕСЉП (Велико веће), *Кипар против Турске*, бр. 25781/94, пресуда од 10. маја 2001, § 156, *ЕКЉП*, 2001-IV; ЕСЉП, *Орхан против Турске*, бр. 25656/94, пресуда од 18. јуна 2002, § 358; ЕСЉП, *Базоркина против Русије*, бр. 69481/01, пресуда од 27. јула 2006, § 139; видети такође Саветодавна комисија за људска права (ХРАП), *Здравковић*, бр. 46/08, одлука од 17. априла 2009, § 41) и ХРАП, *Радисављевић*, бр. 156/08, одлука од 17. фебруара 2012, § 18).
21. Комисија сматра да жалилац може да се позове на кршење члана 3 ЕКЉП чак и ако не постоји изричита референца на конкретне поступке надлежних органа ангажованих у истрази јер и пасивност надлежних органа и недостатак информација пружених жалиоцу могу да указују на нечовечно поступање надлежних органа

према жалиоцу (видети случај *Младеновић*, бр. 99/09, одлука ХРАП од 11. августа 2011, § 22; случај *Петковић*, бр. 133/09, одлука ХРАП од 16. децембра 2011, § 20).

22. Комисија је мишљења да овај део жалбе покреће озбиљна чињенична и правна питања, чије би разрешење требало да зависи од процене меритума. Према томе, Комисија закључује да овај део жалбе није очигледно неоснован у смислу члана 3.3 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12 и одбацује приговор који је уложио СПГС.

24. Нису установљени други разлози на основу којих би овај део жалбе био проглашен неприхватљивим.

ИЗ ОВИХ РАЗЛОГА,

Комисија, једногласно,

ПРОГЛАШАВА ЖАЛБУ ПРИХВАТЉИВОМ.

Андреј АНТОНОВ
Извршни службеник

Марек НОВИЦКИ
Председавајући